

Hasła:

Dzięki przemawianiu w Namiocie Spotkania
Bóg szkolił swój lud
w oddawaniu Mu czci i w uczestniczeniu w Nim
oraz w prowadzeniu świętego, czystego i radosnego życia.

Musimy sobie uświadomić,
że nie żyjemy wyłącznie dla Boga
i że w sobie samych nie możemy żyć wyłącznie dla Niego,
a następnie musimy obrać Chrystusa
za ofiarę całopalną – Tego, który prowadził życie
całkowicie oddane Bogu.

Ćwicząc ducha i dotykając Ducha
zawartego w konkretnej postaci w Słowie,
konstytuujemy się Jezusem
i Jego ludzkie życie staje się naszym życiem.

Chrystus jest ofiarą czyniącą pokój
między Bogiem a Jego ludem,
aby On i Jego lud wzajemnie się radowali w społeczności
i dzięki temu prowadzili życie kościoła,
które jest witalną grupą,
mieli udział w spotkaniach stołu Pańskiego
oraz doprowadzili do zwieńczenia Nowej Jerozolimy
jako ostatecznej ofiary czyniącej pokój.

Poselstwo siódme

Rzeczywistość ofiary za grzech, wąż z brązu i zniszczenie diabła

Wersety biblijne: Kpł 4:3; 2 Kor 5:21; Rz 8:3; J 1:14;
3:14; 12:31; 1 J 3:8b; Hbr 2:14.

I. Chrystus, rzeczywistość ofiary za grzech, ze względu na nas został uczyniony grzechem (2 Kor 5:21; Kpł 4:3):

- A. Chrystus nie znał grzechu w doświadczeniu: nie miał z nim styczności ani go osobiście nie doznał, gdyż w Jego naturze i substancji nie było grzechu; niemniej jednak Chrystus ze względu na nas został uczyniony grzechem (nie: grzesznym), aby Bóg Go osądził (2 Kor 5:21; Rz 8:3).
- B. Chrystus umarł na krzyżu nie tylko za nasze grzechy, lecz także jako sam grzech; Bóg ze względu na nas uczynił Go grzechem (2 Kor 5:21):
 - 1. Byliśmy nie tylko grzeszni – byliśmy samym grzechem; byliśmy ukonstytuowani grzechem, stanowiliśmy jego ucieleśnienie (Rz 5:12, 19; 6:6; 7:7, 11, 17, 23).
 - 2. Po tym, jak Bóg złożył nasze grzechy na ukrzyżowanym Chrystusie, uznał Go za jedyne grzesznika (Iz 53:6b, 11c, 12d; 1 P 2:24).
 - 3. Gdy Chrystus umierał za nas jako nasz Zastępca, Bóg uznawał Go nie tylko za Tego, który poniósł grzech, lecz za sam grzech; kiedy został ukrzyżowany Chrystus, został ukrzyżowany grzech (Rz 6:10).
 - 4. Bóg raz na zawsze osądził Chrystusa jako Tego, którego ze względu na nas uczynił grzechem (2 Kor 5:21).

II. Chrystus Syn, rzeczywistość ofiary za grzech, został posłany „w podobieństwie ciała grzechu i w związku z grzechem”, aby Bóg mógł potępić grzech w upadłym ciełe (Rz 8:3):

- A. Chrystus – Słowo, które było u Boga i które było Bogiem – stał się ciałem (J 1:1, 14):
 - 1. W Biblii, zwłaszcza w Nowym Testamencie, słowo *ciało* oznacza upadłego człowieka, nie człowieka, którego Bóg stworzył (Rdz 1:26; 6:3; Rz 3:20).

2. Nasze ciało jest nie tylko ciałem, lecz również grzesznym ciałem; ciało Chrystusa jednak nie było grzesznym ciałem.
 3. Kiedy Słowo stało się ciałem, ciało Jezusa złączyło się z upadłym człowiekiem, mającym grzeszne ciało, w Jego ciele jednak nie było pierwiastka grzechu; szatan nie mógł wejść w Jego ciało.
- B. Bóg posłał swego Syna tylko „w podobieństwie ciała grzechu”; w rzeczywistości Syn nie posiadał ciała grzechu, lecz tylko postać, podobieństwo ciała grzechu (8:3):
1. To, że Słowo stało się ciałem, oznacza, iż Trójjedyny Bóg stał się człowiekiem z ciała w podobieństwie grzesznego człowieka (J 1:1, 14).
 2. Chrystus stał się ciałem, by mieć pośredni związek z grzechem – tylko w podobieństwie ciała grzechu, ale nie w rzeczywistości (Rz 8:3).
 3. W ten sposób Bóg wszedł w ludzkość i stał się jedno z grzesznym człowiekiem; miał jednak tylko podobieństwo grzesznego człowieka, ale nie miał jego grzechu; tylko postać upadłego człowieka, ale nie miał jego grzesznej natury.
 4. W swojej śmierci Chrystus, jako człowiek w ciele, sprawił, że grzech został przez Boga potępiony w ciele (w. 3):
 - a. Ciało to ciało grzechu, a Syn Boży istotnie stał się ciałem (Hbr 2:14; 1 Tm 3:16); nie uczestniczył jednak w grzechu ciała.
 - b. Kiedy Bóg Ojciec posłał Boga Syna w związku z grzechem i aby uporać się z grzechem, a wręcz go znieść, posłał Go nie w rzeczywistości ciała grzechu, lecz w podobieństwie, wyglądzie ciała grzechu (J 1:14; Rz 8:3).
 - c. Kiedy Chrystus wisiał na krzyżu, Bóg potępił grzech w ciele Jezusa Chrystusa, Tego, który został posłany w podobieństwie ciała grzechu (w. 3).

III. „I jak Mojżesz wznosił węża na pustyni, tak musi zostać wzniesiony Syn Człowieka” (J 3:14):

- A. Chrystusa, Tego, którego Ojciec posłał w podobieństwie ciała grzechu, przedstawia w formie typu wąż z brązu z Księgi Liczb 21:4–9:

1. Kiedy dzieci Izraela mówiły przeciw Bogu i Mojżeszowi, „Jahwe zesłał między lud jadowite węże, które kąsały ludzi, tak że wielu z Izraela pomarło” (w. 6).
 2. Bóg powiedział Mojżeszowi: „wykonaj jadowitego węża i umieść go na palu”; „Mojżesz wykonał więc węża z brązu i umieścił go na palu; a jeśli wąż kogoś ukąsił, a ten spojrział na węża z brązu, pozostawał przy życiu” (w. 8–9).
- B. Bóg suwerennie przygotował wydarzenie z dwudziestego pierwszego rozdziału Księgi Liczb, aby objawić szczególnie typ Chrystusa:
1. Mający postać węża wąż z brązu wzniesiony na palu jest typem Chrystusa wzniesionego dla nas na krzyżu (J 3:14):
 - a. W wersecie 14 Pan Jezus odniósł ten typ do siebie, wskazując, że gdy przebywał w ciele, był w „podobieństwie ciała grzechu” (Rz 8:3), które to podobieństwo odpowiadało postaci węża z brązu.
 - b. Wąż z brązu miał tylko postać węża, nie było w nim jednak jego jadu; Chrystus został wzniesiony mając tylko postać węża, ponieważ nie miał jego jadowitej natury.
 2. My, grzeszni ludzie, w rzeczywistości mamy w sobie coś z węża; w naszej upadłej naturze jesteśmy dziećmi starego węża, diabła (1 J 3:10; Mt 12:34; 23:33; Obj 12:9):
 - a. Wszyscy jesteśmy istotami wężowymi i mamy w swojej naturze jad węża; w swojej upadłej naturze jesteśmy nie tylko grzeszni – mamy w sobie także coś z węża.
 - b. W oczach Boga cała upadła rasa ludzka składa się z jadowitych węży (Mt 12:34; 23:33).
 3. Ponieważ jesteśmy takimi wężami, potrzebowaliśmy Zastępcy; potrzebowaliśmy, aby Chrystus umarł za nas w postaci węża, ale bez jego jadowitego pierwiastka (J 3:14; Rz 8:3).

IV. „Na to Syn Boga został ujawniony, aby zniszczyć dzieła diabła” (1 J 3:8b):

- A. Jako grzesznicy potrzebujemy Bożego zbawienia, a jako ci, których usidla i niepokoi diabeł – aby Pan Jezus zniszczył jego dzieła (1 Tm 1:15; 1 J 3:8).
- B. Gdy Syn Boży przebywał na ziemi, zniszczył dzieła diabła (Mk 1:23–28; Mt 12:28; 15:22–28; Łk 4:39; 13:10–17):

1. Często dzieło szatana nie było oczywiste; ukrywał się on za naturalnymi zjawiskami.
 2. Mimo że diabeł ukrywał się za naturalnymi zjawiskami, Pan Jezus go zganił (Mk 4:35–41).
- C. W Pierwszym Liście Jana 3:8 słowo greckie przetłumaczone jako „zniszczyć” można także oddać jako „zniweczyć, spowodować rozpad”:
1. Diabeł grzeszy nieustannie od pradawnych czasów i zdradza grzeszników, aby praktykowali grzech wraz z nim (w. 8, 10; J 8:44).
 2. Na to Syn Boga został ujawniony, aby zniweczyć i zniszczyć grzeszne czyny diabła, tj. potępić poprzez swoją śmierć na krzyżu w ciełe (Rz 8:3) grzech, któremu on, zły, dał początek; aby zniszczyć moc grzechu, grzeszną naturę diabła (Hbr 2:14); i aby zabrać zarówno grzech, jak i grzechy.
- V. **„Skoro więc dzieci są uczestnikami krwi i ciała, to i On sam podobnie wziął udział w tym samym, aby przez śmierć zniszczyć tego, który ma potęgę śmierci, to znaczy diabła” (w. 14):**
- A. Ujawnienie Pana Jezusa zniszczyło dzieła diabła, a Jego śmierć zniszczyła samego diabła (1 J 3:8; J 3:14; 12:31; Hbr 2:14).
- B. To dzięki temu, że Pan Jezus miał postać węża, zmiażdżył On głowę starego węża, diabła (J 3:14; Rdz 3:15; Obj 12:9):
1. Wąż jest symbolem diabła; Pan Jezus został ukrzyżowany mając postać węża, aby uporać się z diabłem, szatanem.
 2. W ten sposób osądził władcę tego świata: „Teraz odbywa się sąd nad tym światem; teraz władca tego świata zostanie wyrzucony precz” (J 12:31):
 - a. Szatan — stary wąż, władca tego świata — wstrzyknął siebie w ciało człowieka.
 - b. Przez śmierć na krzyżu Pan w podobieństwie ciała grzechu zniszczył szatana, który tkwi w ciełe człowieka (Rz 8:3; Hbr 2:14).
 - c. Przeprowadzając w ten sposób sąd nad szatanem, osądził On także świat od szatana zależny; gdy więc wzniesiono Pana na krzyżu, odbył się sąd nad światem i jego władca, szatan, został wyrzucony precz (J 16:11; 12:31).

- C. W swoim ukrzyżowaniu Chrystus zniszczył diabła (Hbr 2:14):
1. W wersecie 14 słowo greckie przetłumaczone jako „zniszczyć” można także oddać jako „obrócić wniwecz, pozbawić mocy, pozbyć się, obalić, unieważnić, usunąć”.
 2. W swoim człowieczeństwie i poprzez swoje dzieło na krzyżu Chrystus zniszczył diabła.
 3. Chrystus umarł nie tylko jako Zastępca za upadłych ludzi, których ukąsił wąż, lecz także po to, aby zniszczyć diabła (J 3:14; Hbr 2:14).
- D. Alleluja, dzięki Chrystusowi, rzeczywistości ofiary za grzech, diabeł został zniszczony!

Poselstwo ósme

Przyjmować Chrystusa jako ofiarę za występki ze względu na Boży zamysł

Wersety biblijne: Kpł 5:1–4, 6–8, 11, 15–16; 1 J 1:7–9; Dz 24:16; Ps 51:2.

- I. Ofiara za występki oznacza Chrystusa — ofiarę, która rozwiązuje problem grzechów w naszym postępowaniu (1 P 2:24; Iz 53:5–6, 10–11; por. Mt 27:38; Łk 23:42–43):**
 - A. Kiedy przyjmujemy Chrystusa jako ofiarę za występki i wyznajemy grzechy w boskim świetle, pijemy w istocie Chrystusa, żywą wodę, dzięki której stajemy się Nową Jerozolimą (J 4:14–18).
 - B. Kiedy przyjmujemy Chrystusa jako ofiarę za występki i wyznajemy grzechy, pozwala to nam pozostawać w społeczności życia, dzięki czemu wzrastamy w życiu do dojrzałości w tym życiu (1 J 1:2–3, 5–9; Dz 24:16).
 - C. Przyjąć Chrystusa jako ofiarę za występki to otrzymać przebaczenie grzechów, w wyniku czego będziemy bali się Boga i Go kochali (Ps 130:4; Łk 7:47–50).
 - D. Udzielanie świętym Chrystusa jako życia, które rozprawia się z grzechem, zabija zarazki, niszczy problemy i zachowuje jedność Ducha (J 8:1–11; 1 J 5:16; Rz 2:4b; Kpł 10:17; Ga 6:1).
- II. Kiedy przyjmujemy Chrystusa jako ofiarę za występki, musimy zrobić gruntowne wyznanie wszystkich swoich braków, słabości, wykroczeń i grzeszności, żeby mieć sumienie wolne od uraz w stosunku do Boga i człowieka (Dz 24:16; Ps 51:2):**
 - A. Ponieważ Bóg zna zapis naszych grzesznych czynów, to najlepiej byśmy poprosili Go o usunięcie z nas tego zapisu przez wyznanie grzechów (1 J 1:7, 9).
 - B. Po takim gruntownym i drobiazgowym wyznaniu wypełni nas Duch w aspekcie istotowym i ekonomicznym i uczyni ludźmi pełnymi energii i odważnymi w naszym Bogu, którzy będą wypowiadać Bożą ewangelię (por. Lb 21:16–18; 1 Tes 2:2, 4).
- III. Ofiara za występki staje się na koniec ofiarą za grzech, co oznacza, że Chrystusowe odkupienie za nasz grzech rozwiązuje problem grzechu w dwóch aspektach: grzechu w naszej wewnętrznej**

nej naturze i grzechów w zewnętrznym postępowaniu (Kpł 5:6–8, 11–12; J 1:29).

IV. Dwie turkawki lub dwa młode gołębie, jeden na ofiarę za grzech a drugi na ofiarę całopalną, tworzą ofiarę za występki, co oznacza, że źródłem każdego występku jest grzech, który jest w naszym ciele, a powodem takiego występku – to, że nie żyjemy całkowicie dla Boga (Kpł 5:7).

V. Piąty rozdział Księgi Kapłańskiej mówi o czterech szczególnych rzeczach, które wymagają ofiary za występki, żeby Boży lud mógł prowadzić święte, czyste i radosne życie i w wyniku tego został zinkorporowany z Trójjedynym Bogiem ku Jego chwale (w. 1–4):

A. Zawieść i nie poświadczać prawdzie w kwestii tego, co wiemy, to być nieuczciwym i niewiernym, w odróżnieniu od Boga, który jest wierny i godny zaufania; rozprawia się to tak naprawdę z kłamstwem, które obejmuje szatana, ojca kłamstw (w. 1; J 8:44).

B. Dotykanie nieczystości duchowej śmierci to w oczach Boga najpoważniejsza rzecz (Kpł 5:2):

1. Jeśli mamy prowadzić święte życie, oddzielone od śmierci, musimy sprawować troskę dotyczącą kontaktowania się z ludźmi (rozdz. 11; Dz 10:9b–15, 27–29):

a. Zwierzęta, mające rozdzielone kopyta i będące przeżuwaczami, oznaczają tych, którzy stosują rozróżnienie w podejmowanych działaniach i przyjmują słowo Boże z rozwagą (Kpł 11:2–3).

b. Zwierzęta wodne, mające płetwy i łuski, oznaczają tych, którzy mogą swobodnie się poruszać i działać w świecie, opierając się samoistnie jego wpływowi (w. 9).

c. Ptaki, mające skrzydła do latania i karmiące się nasionami życia jako pokarmem, oznaczają ludzi mogących żyć i poruszać się w życiu, które jest z dala od świata i ponad nim, oraz obierających rzeczy życia za zaopatrzenie życia (por. w. 13–19).

d. Owady, mające skrzydła i stawy w nogach powyżej stóp do skakania nimi po ziemi, oznaczają ludzi mogących żyć i poruszać się w życiu, które jest ponad tym światem, i chroniących się przed nim (w. 21–22).

2. Padlina w Księdze Kapłańskiej 5:2 odnosi się do trzech różnych rodzajów duchowej śmierci, która może się szerzyć pośród ludu Bożego w życiu kościoła: dzikie zwierzęta oznaczają dziką śmierć, bydło – łagodną śmierć, a zwierzęta pełzające – podstępną śmierć (Rz 14:15, 20; 16:17):
 - a. Bez względu na swój rodzaj śmierć jest nieczysta, brudna i skalana; jest najbardziej znieawidzona w oczach Boga (por. 1 Kor 15:26).
 - b. Zgodnie z typologią Starego Testamentu śmierć bardziej kała niż grzech (zob. przyp. 2 do Kpł 11:31).
3. Musimy być nazirejczykami, którzy są oddzieleni od śmierci i wypełnieni życiem, życiem przeciwnym śmierci (Lb 6:6–8; Rz 8:6).

C. Nieczystość człowieka oznacza, że wszystko, co się wydziela z naturalnego człowieka i naturalnego życia, czy dobre czy złe, jest nieczyste (Kpł 5:3; por. Mt 15:17–20; 16:21–25).

D. Gdy mówimy nierozważnie przed Bogiem, wyrażając pośpiesznie, nieostrożnie i lekkomyślnie własne opinie, wskazuje to, że nie żyjemy dla Boga i się Go nie boimy (Kpł 5:4; por. Mt 17:24–27; J 7:3–8).

VI. W Księdze Kapłańskiej 5:11 przednia mąka, oznaczająca człowieczeństwo Jezusa, użyta na ofiarę za grzech, oznacza, że popełniamy grzechy, ponieważ brakuje nam człowieczeństwa Jezusa:

A. Wskazuje to, że popełniamy grzechy nie tylko dlatego, że mamy grzech w swej naturze i nie żyjemy całkowicie dla Boga, lecz także dlatego, że nie mamy człowieczeństwa Jezusa; Jezus w swoim człowieczeństwie nie ma w sobie grzechu i żyje całkowicie dla Boga.

B. Dziesiąta część efy przedniej mąki składana w ofierze za grzech oznacza, że jedynie cząstka człowieczeństwa Jezusa jest potrzebna do uśmiercenia w nas negatywnych rzeczy i do zaspokojenia naszej potrzeby.

VII. Zadośćuczynienie i dodanie jeszcze jednej piątej oznacza, że ten, kto składa ofiarę za występki, powinien być prawy w odniesieniu do materialnych rzeczy według boskiej wagi, normy i miary (w. 15–16; por. Łk 19:8).

VIII. „Dawid zrodził Salomona z tej, która przedtem była żoną Uriasza” (Mt 1:6):

A. Psalm 51 ułożył Dawid po popełnieniu wielkiego grzechu, zamordowaniu Uriasza i okradzeniu go z żony, i zganieniu przez Natana:

1. „Tylko przeciw Tobie zgrzeszyłem / I uczyniłem, co złe w oczach twoich” (w. 6).
2. „Zakryj oblicze swoje przed grzechami moimi / I zmaż wszystkie winy moje” (w. 11).
3. „Ofiarą Bogu miłą jest duch skruszony, / Sercem skruszonym i zgnębionym nie wzgardzisz, Boże” (w. 19).
4. „Zechciej w łasce swej dobrze czynić Syjonowi, / Odbuduj mury Jeruzalemu” (w. 18).

B. Boże przebaczenie więc „poślubiło” występki i nawrócenie Dawida; z tego małżeństwa narodził się Salomon („pełen pokoju”), który zbudował Bożą świątynię (2 Sm 7:12–14a; 2 Krn 3:1):

1. Kościół zawsze budują takie osoby jak Salomon, który się pojawił wskutek występku i nawrócenia człowieka i dodatkowo Bożego przebaczenia.
2. Gdy doświadczamy poślubienia naszego występku i nawrócenia z Bożym przebaczeniem, stajemy się bardzo użyteczni w budowaniu kościoła.

Poselstwo dziewiąte

Cenić Chrystusa jako rzeczywistość ofiary za występki

Wersety biblijne: J 1:29; 1 Kor 15:3; 1 P 3:18; 2:24;
1 J 2:2; 4:10; Ga 1:4; Mt 26:28; Hbr 1:3; 10:12.

I. „Oto Baranek Boga, który zabiera grzech świata!” (J 1:29):

- A. Chrystus umarł na krzyżu jako Baranek Boga, by uporać się z grzechem i grzechami i by zabrać grzech z rodu ludzkiego.
- B. Chrystus jako Baranek Boga spełnił wymogi Bożej sprawiedliwości, świętości i chwały (Rdz 3:24; Rz 2:5; Hbr 12:29; 9:5).
- C. Chrystus jako Baranek, który dokonał odkupienia, został uprzednio poznany przed założeniem świata, czyli przed stworzeniem wszechświata, ale został ujawniony ze względu na nas (1 P 1:20).
- D. Chrystus jest Barankiem, zabitym od założenia świata, od czasu zaistnienia stworzenia (Obj 13:8).

II. Jako rzeczywistość ofiary za występki „Chrystus umarł za nasze grzechy” (1 Kor 15:3):

- A. Paweł przekazał świętym w ewangelii w pierwszej kolejności to, że Chrystus umarł za nasze grzechy (w. 3).
- B. Przyimek *za* wskazuje na to, że Chrystus poniósł zastępczą śmierć:
 - 1. Potrzebowaliśmy, by umarł On jako nasz Zastępca.
 - 2. Jako nasz Zbawiciel reprezentował nas, gdy umierał za nasze grzechy, by dokonać odkupienia (Mt 1:21; Łk 2:11; Dz 13:23; 1 Tm 1:15; Tt 2:14).

III. Jako rzeczywistość ofiary za występki „Chrystus raz za grzechy cierpiał, Sprawiedliwy ze względu na niesprawiedliwych”, aby nas przyprowadzić do Boga (1 P 3:18):

- A. Słowo *grzechy* tutaj odnosi się do grzechów, które popełniamy w swoim zewnętrznym postępowaniu (Hbr 9:28).
- B. Słowa *ze względu na* wskazują na to, że śmierć Chrystusa służyła odkupieniu, a nie męczeństwu.
- C. Chrystusa, Sprawiedliwego, sądził ze względu na nas, niesprawiedliwych, sprawiedliwy Bóg, aby usunął On barierę w postaci naszych grzechów i przyprowadził nas do Boga.

D. Chrystus odkupił nas z naszych grzechów i zwrócił Bogu, odkupił nas z naszego niesprawiedliwego sposobu życia i zwrócił sprawiedliwemu Bogu.

IV. Jako rzeczywistość ofiary za występki Chrystus „poniósł nasze grzechy w swoim ciele na drzewo, abyśmy umarliśmy grzechom, żyli sprawiedliwości; którego sińcami zostaliście uzdrowieni” (1 P 2:24):

A. W świetle Księgi Izajasza 53:6, gdy Chrystus wisiał na krzyżu, Bóg wziął wszystkie nasze grzechy i złożył je na Baranku Boga:

1. List do Hebrajczyków 9:28 mówi, że Chrystus został „raz złożony w ofierze, aby ponieść grzechy wielu”.
2. Chrystus umarł raz, aby ponieść nasze grzechy, i wycierpiał za nas sąd na krzyżu (Iz 53:5, 11).

B. Gdy Pan złożył w ofierze samego siebie na krzyżu, poniósł nasze grzechy w swoim ciele na krzyż, prawdziwy ołtarz służący przejednaniu (Hbr 7:27).

C. W śmierci Chrystusa umarliśmy grzechom, abyśmy żyli sprawiedliwości; żyjemy sprawiedliwości w Jego zmartwychwstaniu (1 P 2:24; Rz 6:8, 10–11, 18; Ef 2:6; J 14:19; 2 Tm 2:11):

1. Sprawiedliwość wiąże się z Bożymi rządami (Ps 89:15).
2. Zostaliśmy zbawieni, aby żyć we właściwy sposób pod rządami Boga, tj. w taki sposób, który odpowiada sprawiedliwym wymogom Jego rządów.

D. „Którego sińcami zostaliście uzdrowieni” (1 P 2:24b):

1. Z jednej strony, sińce Chrystusa, które nas uzdrawiają, trzymają nas z dala od grzechów za sprawą Jego śmierci.
2. Z drugiej strony, uzdrowienie to nas ożywia, abyśmy żyli sprawiedliwości.

V. Jako rzeczywistość ofiary za występki Chrystus „sam jest przejednaniem za nasze grzechy” (1 J 2:2):

A. „W tym jest miłość: nie że my ukochaliśmy Boga, lecz że On nas ukochał i posłał swego Syna jako przejednania za nasze grzechy” (4:10).

B. Pan Jezus jest ofiarą przejednania za nasze grzechy:

1. Chrystus złożył samego siebie Bogu na ofiarę za nasze grzechy nie tylko po to, by nas odkupić, lecz także po to, by Go zaspokoić (Hbr 9:28).

2. Poprzez zastępczą śmierć Chrystusa i w Nim jako naszym Zastępcy Bóg jest zaspokojony i ułagodzony; dlatego Chrystus jest przejednaniem między Bogiem i nami.
- C. List do Hebrajczyków 2:17 pokazuje, że Chrystus dokonał przejednania za nasze grzechy:
1. Pan Jezus dokonał przejednania za nasze grzechy, by pojednać nas z Bogiem, zaspokajając Jego sprawiedliwe żądania wobec nas.
 2. Poprzez swoje dzieło na krzyżu Chrystus dokonał przejednania za nasze grzechy; oznacza to, że ułagodził On za nas Boga.
 3. Czyniąc zadość sprawiedliwości Boga i wszystkim Jego wymogom wobec nas, Chrystus rozwiązał każdy problem między nami a Bogiem.

VI. Jako rzeczywistość ofiary za występki Chrystus „dał samego siebie za nasze grzechy, aby nas wyratować z obecnego złego wieku według woli naszego Boga i Ojca” (Ga 1:4):

- A. Mimo że Chrystus został ukrzyżowany za nasze grzechy, celem Jego ukrzyżowania było wyratowanie nas z obecnego złego wieku:
1. Wiek jest częścią świata, świat zaś stanowi szatański system.
 2. Wiek oznacza fragment, aspekt, obecny lub nowoczesny wygląd systemu szatana, którego używa on do zagarniania i zajmowania ludzi oraz trzymania ich z dala od Boga i Jego zamysłu.
 3. Obecny wiek to obecny fragment „kosmosu” szatana, jego systemu świata (1 J 2:15).
 4. Grzechy to coś diabelskiego, natomiast obecny wiek to coś szatańskiego (Rz 12:2).
- B. Bez ukrzyżowania Chrystusa nie mamy jak uporać się z grzechami, za którymi ukrywa się diabeł, ani ze złym wiekiem, za którym ukrywa się szatan (Ga 1:4):
1. Chrystus został ukrzyżowany za nasze grzechy, abyśmy zostali wybawieni z obecnego złego wieku.
 2. Jeśli mamy zostać wybawieni z obecnego złego wieku, musimy uporać się z grzechami.

C. Jak wynika z kontekstu Listu do Galatów, przez obecny zły wiek w 1:4 należy rozumieć świat religijny, religijny bieg świata:

1. Potwierdzają to wersety 6:14–15, gdzie obrzezanie uważa się za część świata — świata religijnego, któremu Paweł został ukrzyżowany.
2. Chrystus dał samego siebie za nasze grzechy po to, by nas wyratować z religii, obecnego złego wieku; zasada ta odnosi się jednakowo do wierzących w czasach Pawła i do nas dzisiaj.

VII. Jako rzeczywistość ofiary za występki Pan Jezus powiedział: „to jest [...] moja krew przymierza, która wylewana jest za wielu dla odpuszczenia grzechów” (Mt 26:28):

A. Krwi Pana domagała się Boża sprawiedliwość, by zostały nam odpuszczone nasze grzechy.

B. Bez przelania krwi nie ma odpuszczenia grzechów (Hbr 9:22).

C. Krew Pana została wylana dla odpuszczenia grzechów i poprzez Jego krew zostało ustanowione nowe przymierze (Łk 22:20):

1. Krew Pana Jezusa dokonała dla nas pełnego odkupienia, aby wszystkie nasze grzechy zostały odpuszczone.
2. Jego krew zaspokoili Bożą sprawiedliwość i odkupiła nas i sprawiła, że ze swego upadłego stanu powróciliśmy do Boga i Jego błogosławieństwa.
3. W swojej śmierci na krzyżu Chrystus jako ofiara za występki wylał swoją krew, aby ustanowić nowe przymierze i aby grzechy wierzących zostały odpuszczone (Mt 26:28).
4. „Krew Jezusa, Jego Syna, oczyszcza nas z każdego grzechu” i Bóg jest „wierny i sprawiedliwy, aby odpuścić nam nasze grzechy i oczyścić nas z wszelkiej niesprawiedliwości” (1 J 1:7, 9).

VIII. Jako rzeczywistość ofiary za występki Chrystus „po dokonaniu oczyszczenia z grzechów zasiadł po prawej ręce Majestatu na wysokościach” (Hbr 1:3):

A. „Ten po złożeniu jednej ofiary za grzechy usiadł na zawsze po prawej ręce Boga” (10:12):

1. Chrystus usunął grzechy, składając samego siebie Bogu w ofierze za grzech.

2. To, że usiadł On na zawsze po prawej ręce Boga, to oznaka i dowód na to, że zabranie grzechów się dokonało (w. 12).
- B. Chrystus dokonał „oczyszczenia z grzechów” (1:3):
1. Słowo *oczyszczenie* w wersecie 3 wskazuje na to, że nasze grzechy zostały zmyte.
 2. Chrystus dokonał oczyszczenia z grzechów raz na zawsze; jeden raz przelał swoją krew i dokonał wiecznego oczyszczenia.
 3. W świetle typologii ukazanej w szesnastym rozdziale Księgi Kapłańskiej, Pan Jezus wniósł własną krew do Świętego Świętych w niebiosach i pokropił nią przed Bogiem, by dokonać przejednania za nasze grzechy, abyśmy zostali oczyszczeni i „od wszystkich [...] grzechów [...] byli czyści” przed Bogiem (w. 30; Hbr 12:22, 24).
- C. Ponieważ Chrystus złożył w ofierze samego siebie Bogu przez wiecznego Ducha, uczynił to raz na zawsze, a odkupienie, dokonane za sprawą Jego śmierci, jest wieczne, ma wieczny skutek (7:27; 9:12, 14).

Poselstwo dziesiąte

Chrystus jest pokojem między Bogiem a Jego ludem, żeby wspólnie się oni radowali w społeczności i dzięki temu mieli życie kościoła będące witalną grupą oraz znaleźli zwieńczenie w Nowej Jerozolimie jako ostatecznej ofierze czyniącej pokój

Wersety biblijne: Kpł 3:1–2; 6:12; 7:37; Flp 4:5–7, 11–13; J 12:1–3.

I. Owocem radowania się Chrystusem jako ofiarą całopalną, ofiarą pokarmu, ofiarą za grzech i ofiarą za występki jest radowanie się Chrystusem jako ofiarą czyniącą pokój (Kpł 3:1–2; 6:12; 7:37):

- A. Nie powinniśmy starać się uzyskać pokoju własnymi wysiłkami; im bardziej staramy się uzyskać pokój w sobie samych, tym mniej go będziemy mieli; uzyskamy pokój jedynie wtedy, gdy będziemy codziennie się radowali Chrystusem (Rz 14:17; 1 Kor 12:3b; Ef 3:16–17).
- B. To, że mamy pokój, jest miarą, która nam pokazuje, na ile radujemy się Chrystusem (1:2; por. Mt 11:28–30).
- C. Powinniśmy radować się dzisiaj Chrystusem i zapominać o dniu wczorajszym i jutrzejszym (6:25, 34; Flp 3:13–14; Hbr 3:7–8, 13).

II. Chrystus jest pokojem między Bogiem a Jego ludem, żeby oni wspólnie się radowali w społeczności (por. 1 Kor 1:9):

- A. Ten, kto składał ofiarę czyniącą pokój, kładł rękę na głowę ofiary, co oznacza więź i utożsamienie się ofiarodawcy z ofiarą; społeczność, jaką mamy z Chrystusem, to sprawa utożsamienia, sprawa tego, że stajemy się Nim, a On nami (Kpł 3:2, 8, 13).
- B. Ofiara czyniąca pokój ukazana jest w Ewangelii Łukasza 15:23–24 w postaci tuczonego cielca, który jest radosnym pokojem w więzi pomiędzy przyjmującym ojcem, Bogiem, a powracającym synem marnotrawnym, grzesznikiem.
- C. Musimy się uczyć sekretu, jakim jest radowanie się Chrystusem, który jest ofiarą czyniącą pokój – Bożym pokojem, który przekracza wszelkie ludzkie zrozumienie (Flp 4:12, 7; J 16:33):
 - 1. Musimy poznawać sekret, jak obierać Chrystusa za życie, jak Go żyć, jak powiększać i jak zyskiwać w każdych okolicznościach i w każdej sprawie (Flp 4:11–13):

- a. Musimy dawać poznać nasze prośby Bogu, rozmawiając z Nim i naradzając się we wszystkim (w. 5–6; por. Joz 9:14; Prz 3:5–6).
- b. „Ci, którzy nie znają tej tajemnicy, uważają, że żyć Chrystusa jest bardzo trudno. W rzeczywistości musisz tylko praktykować nieustanne rozmawianie z Panem; wtedy spontanicznie będziesz żył Chrystusa” (*The Organic Aspect of God’s Salvation*, s. 57) (Flp 1:19–21a).
- c. Wynikiem praktykowania społeczności z Bogiem w modlitwie jest pokój Boży, Bóg jako pokój, który wlewa się w nas, żebyśmy mieli radość stanowiącą przeciw wagę dla kłopotów i odtrutkę na troski; w ten sposób Chrystus, nasza wyrozumiałość, będzie znany wszystkim ludziom (4:5–7, 9; 1:20; Rz 8:6; J 16:33):
 - 1) Za pomocą społeczności, jaką mamy z Bogiem w modlitwie, radujemy się Panem, który jest rzeką pokoju i pocieszającą matką (Iz 66:12–13; por. Ga 4:26).
 - 2) Za pomocą społeczności, jaką mamy z Bogiem w modlitwie, radujemy się Panem, który jest naszym schronieniem przed wiatrem, nakryciem przed burzą, strumieniem wody w suchej ziemi i cieniem ogromnej skały na bezludziu (Iz 32:2).
- 2. W Liście do Filipian 4:5–9 cnoty Chrystusa, których możemy doświadczać, są wyrazem życia, które żyje Chrystusa jako pokój (1:19–21a; 2:5–13; 3:8–10):
 - a. Paweł uważa wyrozumiałość i brak trosk za pierwsze dwa aspekty wyrazu życia, które żyje Chrystusa.
 - b. Troski, pochodzące od szatana, składają się na całkowitą sumę ludzkiego życia i przeszkadzają życiu wierzących żyć Chrystusa; wyrozumiałość, pochodząca od Boga, składa się na całkowitą sumę życia, które żyje Chrystusa; jedno jest przeciwstawne drugiemu.
- 3. „Niech wasza wyrozumiałość będzie znana wszystkim ludziom. Pan jest blisko” (4:5):
 - a. Wyrozumiałość to być rozsądnym, to rozważność i rozważa w postępowaniu z innymi, to nie być surowym w żądaniu swych należnych praw; wyrozumiałość

oznacza że łatwo nas zadowolić, nawet gdy mamy mniej niż się nam należy.

- b. Zgodnie z chrześcijańskim doświadczeniem wyrozumiałość jest wszechzawierająca, ponieważ obejmuje wszystkie chrześcijańskie cnoty:
 - 1) Wyrozumiałość obejmuje miłość, cierpliwość, uprzejmość, pokorę, współczucie, rozważność i poddanie, chęć ustępowania; jeśli będziemy mieli taką wszechzawierającą cnotę, będziemy mieli również sprawiedliwość i świętość.
 - 2) Wyrozumiałość obejmuje również panowanie nad sobą, umiarkowanie, delikatność, zrozumienie, podzielenie uczuć innych, mądrość, miłosierdzie, pokojowość, spoglądanie ku Panu, a nawet cnotę przyznawania, że Pan jest suwerenny we wszystkich sprawach.
- c. Osoba wyrozumiała to taka, która zawsze się wpasowuje, której zachowanie jest zawsze odpowiednie (por. 2 Kor 6:1a; 10:1; Flp 1:19; Iz 11:2).
- d. Jeśli będziemy wyrozumiali, będziemy mieli mądrość i zdolność zaopatrywania innych w to czego potrzebują; będziemy też mieli pełną wiedzę co należy im powiedzieć i kiedy to powiedzieć (50:4-5; Col. 1:28).
- e. Być wyrozumiałym to rozważać, jaki wpływ wyrze na innych to, co zrobimy bądź powiemy (2 Krn 1:10).
- f. Jako wszechzawierająca cnota wyrozumiałość to sam Chrystus; skoro Chrystus jest wyrozumiałością, dla Pawła życie było wyrozumiałością (Flp 1:21a):
 - 1) Pozwolić, by nasza wyrozumiałość była znana wszystkim ludziom, oznacza pozwolić Chrystusowi, którego żyjemy i powiększamy, którego obieramy za nasz wzór i cel, ku jakiemu zdążamy, żeby był On znany wszystkim ludziom.
 - 2) Tylko Pan Jezus prowadził życie pełne wyrozumiałości i tylko Chrystus może być dzisiaj naszą doskonałą wyrozumiałością.

- 3) Dać poznać naszą wyrozumiałość to prowadzić życie, które wyraża Chrystusa jako całość ludzkich cnót.
- g. Zaraz po słowach o wyrozumiałości, Paweł powiedział, że Pan jest blisko:
 - 1) Jeśli chodzi o przestrzeń, Pan jest blisko nas, gotowy by nam pomóc; jeśli chodzi o czas, Pan jest niedaleko, wkrótce przyjdzie (por. Rz 10:8–13).
 - 2) To, że Pan jest blisko, wiąże się przede wszystkim z Jego obecnością z nami (Mt 1:23).
4. „O nic się nie martwcie, ale we wszystkim, przez modlitwę i proszenie z dziękczynieniem, dawajcie poznać wasze prośby Bogu; a pokój Boga, przewyższający wszelkie zrozumienie, będzie strzegł waszych serc i waszych myśli w Chrystusie Jezusie” (Flp 4:6–7):
 - a. Słowa *we wszystkim* odnoszą się do wielu różnych rzeczy, które przytrafiają się nam codziennie.
 - b. Modlitwa ma charakter ogólny — jej istotę stanowi oddawanie czci i społeczność; proszenie ma charakter szczególny — ma na celu zaspokojenie konkretnych potrzeb; zarówno naszej modlitwie jak i naszemu proszeniu powinno towarzyszyć dziękczynienie Panu.
 - c. Wyrażenie *Bogu* wskazuje na przemieszczanie się w jakiś kierunek, w znaczeniu żywego związku i komunii i wskazuje na społeczność; znaczy „w społeczności z Bogiem”.
 - d. Bóg pokoju patroluje przed naszymi sercami i myślami w Chrystusie, utrzymując nas w stanie spokoju i cichości; właściwe życie chrześcijańskie to życie pełne spokoju, cichości, pokoju i wyciszenia (1 Tm 2:1–2; Iz 30:15a); pierwszym aspektem życia, które żyje Chrystusa, jest cichość (pozbawiona rywalizacji, próżności, narzekania i przemyśliwań oraz pozbawiona dyskusji, sprzeczek czy awantur z innymi).
 - e. *Niech wasza wyrozumiałość będzie znana* jest odpowiednikiem dla *dawajcie poznać wasze prośby* (Flp 4:5–6):

- 1) Nasza troska może zmienić się w wyrozumiałość dzięki przyniesieniu każdej potrzeby, każdej prośby do Boga i rozmowie z Nim; powinniśmy Mu po prostu powiedzieć, czego potrzebujemy, czyli jeśli czymś się martwimy lub o coś troskamy, powinniśmy Mu o tym po prostu powiedzieć.
- 2) To, że Mu pozwalamy, to nasze poruszenie się w kierunku Niego; Jego odpowiedź następnie jest Jego udzielaniem, zespalaniem się z nami, jeszcze zanim odpowie On na naszą prośbę; praktyczne zespalanie się boskości z człowieczeństwem wypełnia się dzięki odbywającemu się ruchowi opisanemu w wersecie 6.

f. Jeśli nasze życie ma być wolne od trosk, musimy sobie uświadomić, że Bóg wyznaczył nam wszelkie okoliczności, dobre bądź złe, by nam służyły do wypełnienia się naszego przeznaczenia – zyskania Chrystusa, życia Go i powiększenia (Rz 8:28–29; Mt 10:29–30; 2 Kor 4:16–18).

III. Musimy się uczyć sekretu prowadzenia życia kościoła, będącego witalną grupą, które jest domem uczt – uczt z Chrystusa, który jest ofiarą czyniącą pokój; na tej uczcie On i zakochani w Nim mogą znaleźć odpoczynek i zaspokojenie (J 12:1–3):

- A. Życie kościoła powstaje dzięki życiu zmartwychwstania (11:43–44).
- B. Życie kościoła tworzą oczyszczeni grzesznicy (Mk 14:3).
- C. Życie kościoła od strony zewnętrznej jest ubogie i nieszczęśliwe (J 12:1; 16:33).
- D. Życie kościoła jest życiem, w którym mamy ucztę z Pana i w którym towarzyszy nam Jego obecność (12:2; Dz 3:20a).
- E. W życiu kościoła jest więcej sióstr niż braci (J 12:2–3).
- F. W tym życiu kościoła pełniimy funkcje Marty (gorliwie służyć Panu), Łazarza (świadczy o życiu zmartwychwstania) i Marii (wylewa swą całkowitą miłość do Pana (w. 2–3, 9–11)).

IV. Radowanie się przez nas Chrystusem jako ofiarą czyniącą pokój w codziennym życiu znajduje zwieńczenie w Nowej Jerozolimie – ostatecznej ofierze czyniącej pokój (Obj 21:2):

- A. *Jerozolima* oznacza „fundament pokoju”.

- B. Nowa Jerozolima to Trójjedyny Bóg, który jest naszym pokojem, bezpieczeństwem.
- C. Cała Nowa Jerozolima będzie pokojem.

Poselstwo jedenaste

Doświadczać Chrystusa jako ofiary czyniącej pokój ze względu na Ciało Chrystusa

Wersety biblijne: Kpł 3:1–5; Rz 15:33; J 14:27;
Ef 2:14–17; 4:3; Kol 1:20–22; 3:15.

I. Trójjedyny Bóg jest Bogiem pokoju (Rz 15:33; 2 Tes 3:16; Ga 5:22):

- A. Bóg jest Bogiem pokoju (Rz 15:33; 1 Tes 5:23; Hbr 13:20):
 1. Nasz Ojciec jest Bogiem pokoju, który wie dzie życie pełne pokoju i ma pokojową naturę (Rz 15:33; 1 Tes 5:23).
 2. Ponieważ zostaliśmy usprawiedliwieni przez wiarę, mamy pokój względem Boga przez naszego Pana Jezusa Chrystusa (Rz 5:1).
 3. Pokojem, którym się radujemy, jest sam Bóg (J 14:27; Flp 4:7, 9).
- B. Nowy Testament mówi zarówno o Bożym pokoju, jak i o Bogu pokoju; Boży pokój i Bóg pokoju to w rzeczywistości jedno i to samo (Flp 4:7; Hbr 13:20).
- C. Boży pokój to Bóg jako pokój, który wlewa się w nas dzięki społeczności z Nim (Rz 16:20; Flp 4:9; J 14:27).
- D. W świecie mamy ucisk, ale w Chrystusie – pokój (16:33):
 1. Nasze serce doznaje niepokoju, ponieważ jesteśmy w świecie; z niepokojem tym możemy się uporać dzięki temu, że wejdziemy w Chrystusa za sprawą uwierzenia w Niego (14:1).
 2. W wersecie 16:33 widzimy dwie sfery: sferę fizyczną (świat), która mieści w sobie wszystkie kłopoty, oraz boską i mistyczną sferę pneumatycznego Chrystusa, w której panuje pokój.

II. Z powodu upadku człowieka ludzkość przyjęła wiele przepi- sów, zwyczajów, nawyków oraz sposobów życia i oddawania Bogu czci; wszystko to podzieliło, rozproszyło ludzkość i wpro- wadziło pośród niej zamęt; każdą nację i rasę dzielą mury, przez co rasa ludzka nie zaznaje pokoju, a jedynie wrogość, niezgodę i wojny (Ef 2:14–15; por. Ps 46:10; Iz 2:4; 9:5–6; 11:6–9; Mi 4:3; Za 9:10).

III. Ponieważ bez Chrystusa, Tego, który czyni pokój, we wszechświecie nie może zapanować pokój, potrzebujemy Go jako naszej ofiary czyniącej pokój (Ef 2:14–15; Kol 1:20; Kpł 3:1–17; 7:11–38):

- A. Ofiara czyniąca pokój jest typem Chrystusa jako Tego, który czyni pokój (3:1–5; Ef 2:15).
- B. Jako wypełnienie i rzeczywistość typu ofiary czyniącej pokój Chrystus jest naszym pokojem; dzięki Niemu i w Nim mamy pokój z Bogiem i ze sobą nawzajem (w. 14; Kol 3:15; 1 Tes 5:13b).
- C. W oddzieleniu od Chrystusa nie możemy mieć pokoju z Bogiem ani z innymi; możemy mieć taki pokój tylko przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie (Rz 5:1; 12:18).
- D. W życiu Ciała i ze względu na nie potrzebujemy Chrystusa jako naszego pokoju (Ef 2:14; 4:3; Kol 3:15).

IV. Chrystus jest ofiarą czyniącą pokój ze względu na Ciało Chrystusa, jak to objawia List do Efezjan (2:14):

- A. Chrystus, który dokonał pełnego odkupienia dla wierzących pochodzenia zarówno żydowskiego, jak i pogańskiego, sam jest naszym pokojem, naszą harmonią:
 - 1. Gdy został ukrzyżowany Chrystus, który był ofiarą czyniącą pokój, Jego śmierć zniosła, unieważniła różne rozporządzenia obowiązujące w ludzkim życiu i w religii (w. 14–15).
 - 2. Zostały zniesione różnice między rasami oraz różnice w statusie społecznym.
 - 3. Dzięki temu, że Chrystus zniósł w swoim ciele oddzielające rozporządzenia, tj. zabił wrogość, i z wierzących pochodzenia żydowskiego oraz pogańskiego stworzył jednego nowego człowieka, między wszystkimi wierzącymi zapanował pokój.
 - 4. Zarówno Żydzi, jak i poganie zostali pojednani w jednym Ciele z Bogiem przez krzyż; zostaliśmy pojednani z Bogiem nie tylko *ze względu na* Ciało Chrystusa, lecz także *w* tym Ciele (w. 16).
 - 5. Pokój może nastać dopiero wówczas, gdy wszystko, co sprzeciwia się Bożej ekonomii, ulegnie unicestwieniu (Kol 1:20; 2:14–15; 3:15).

6. Dzięki krwi Chrystusa zostaliśmy przyprowadzeni zarówno bliżej Boga, jak i bliżej ludu Bożego (Ef 2:13, 18–19).
- B. W zmartwychwstaniu Chrystus przyszedł jako Duch, by głosić pokój jako ewangelię; On, umarły jako Ten, który czyni pokój, i przelawszy krew, by pojednać nas z Bogiem, przyszedł do nas jako życiodajny Duch, wręcz głoszący Duch, by głosić ewangelię pokoju (w. 17; Kol 1:20; 1 Kor 15:45b; 2 Kor 3:17a; J 20:19, 21, 26; 14:27; 16:33).
- C. W życiu Ciała powinniśmy zachowywać jedność Ducha w jednoczącej więzi pokoju (Ef 4:3):
1. Chrystus zniósł na krzyżu wszystkie dzielące ludzkość różnice wynikające z rozporządzeń, dzięki czemu uczynił pokój dla swojego Ciała; pokój ten powinien wiązać wszystkich wierzących ze sobą i w ten sposób stać się jednoczącą więzią pokoju (2:15; 4:3).
 2. Jeśli w praktykowaniu życia kościoła będziemy pozostawać na krzyżu, wówczas pokój, jaki Chrystus uczynił na krzyżu, stanie się jednoczącą więzią, w której zachowamy jedność Ducha (Mt 16:24; Rz 6:6; Ga 2:20; Ef 2:15; 4:3).
 3. Łączące drążki w przybytku oznaczają zespolonego ducha – boskiego Ducha zespolonego z odrodzonym ludzkim duchem – który staje się jednoczącą więzią pokoju; w doświadczeniu jednocząca więź pokoju jest współdziałaniem naszego ducha z jednoczącym Duchem, krzyżującym Duchem (Wj 26:26–29; Ef 4:3).
- D. Aby zaangażować się w duchową walkę, musimy obuć się w mocny fundament, ustanowienie, ewangelii pokoju (6:11, 14–15):
1. Na krzyżu Chrystus uczynił dla nas pokój zarówno z Bogiem, jak i z człowiekiem, i pokój ten stał się naszą ewangelią (2:13–17).
 2. Ta ewangelia pokoju ustanowiona została jako mocny fundament, który możemy założyć na nogi; obuci w ten sposób, uzyskamy mocne oparcie dla stóp, abyśmy mogli stać i toczyć duchową walkę (6:11, 14–15).
- E. „A Bóg pokoju zmiażdży wkrótce szatana pod waszymi stopami” (Rz 16:20):

1. Bóg obiecuje, że zmiążdży szatana pod stopami tych, którzy prowadzą życie kościoła; pokazuje to, że zmiążdżenie szatana wiąże się z życiem kościoła (w. 20).
2. Rozprawianie się z szatanem należy do Ciała, a nie do jednostek (Ef 6:10–18).
3. Szatan zostaje zmiążdżony pod naszymi stopami tylko wówczas, gdy mamy właściwy kościół miejscowy, który jest praktycznym wyrazem Ciała (Rz 16:1, 4, 20).

V. Chrystus jest ofiarą czyniącą pokój ze względu na Ciało Chrystusa, jak to objawia List do Kolosan (1:8, 20–22; 2:19; 3:15):

- A. To, że Bóg pojednał z sobą wszystko, oznacza, że uczynił pokój pomiędzy sobą a wszystkim; dokonało się to przez krew Chrystusowego krzyża (1:20).
- B. Zostaliśmy powołani do pokoju Chrystusa w jednym Ciele (3:15).
- C. Ten, kto jest niezależny od Ciała, nie zaznaje prawdziwego pokoju; zależność od Ciała przynosi prawdziwy pokój (Ga 6:16).
- D. Ze względu na życie Ciała musimy pozwalać, by w naszych relacjach z członkami Ciała Chrystusa Jego pokój wszystko rozstrzygał, regulował i o wszystkim decydował w naszych sercach (Kol 3:15):
 1. Greckie słowo *rozstrzyga* można też przetłumaczyć jako „będzie sędzią, przewodniczy, zasiada na tronie jako władca i ten, który o wszystkim decyduje”.
 2. Jeśli będziemy pozwalali, by pokój Chrystusowy rozstrzygał w naszych sercach, pokój ten rozstrzygnie wszystkie spory pomiędzy nami; będziemy mieli wówczas pokój z Bogiem w płaszczyźnie pionowej i ze świętymi w płaszczyźnie poziomej (1:20; 3:15).
 3. Dzięki rozstrzygnięciu przez pokój Chrystusowy nasze problemy się rozwiązują, a tarcie między członkami Ciała znika; wtedy życie kościoła zachowane zostaje w jednościsłości i trwa dalej w słodyczy (w. 12–15; Rz 12:4–5, 18; 14:19; Hbr 12:14).
 4. Rozstrzygający pokój Chrystusa to Chrystus, który w nas działa, by sprawować nad nami swoje rządy, wypowiadać ostatnie słowo i podejmować ostateczną decyzję (por. Iz 9:5–6).

5. Jeśli będziemy pozostawać pod władaniem pokoju Chrystusowego osadzonego na tronie w naszym wnętrzu, nie będziemy obrażali innych ani ich ranili; przeciwnie, przez Pańską łaskę i z Jego pokojem będziemy im służyć życiem.
6. W życiu kościoła musimy mieć pokój we wszystkim, pod każdym względem i ze wszystkimi; aby tak się stało, potrzebujemy, żeby Pan pokoju nieustannie obdarzał nas pokojem pod każdym względem (Hbr 12:14; 1 Tes 5:13; 2 Tes 3:16; Rz 12:18; 14:19; Mk 9:50; 2 Tm 2:22; Jk 3:18; Mt 5:9).

Poselstwo dwunaste

Radować się Chrystusem, rzeczywistością ofiary czyniącej pokój, przy stole Pańskim, by przedstawiać ogólny obraz Bożej ekonomii

Wersety biblijne: Kpł 3:1–17; 7:11–38.

- I. **Ofiara czyniąca pokój oznacza Chrystusa, który jest pokojem, jaki mamy z Bogiem, żebyśmy mogli radować się Nim wraz z Bogiem i człowiekiem w społeczności i z radością (Kpł 3:1–17; Lb 10:10; Pwt 27:7):**
 - A. Ofiara czyniąca pokój wypełnia się przede wszystkim przez to, iż radujemy się Chrystusem podczas stołu Pańskiego i łamiemy chleb, żeby Go wspominać, oraz ofiarowujemy Ojcu Chrystusa, żeby uczcić Ojca (Mt 26:26–30).
 - B. Ofiara czyniąca pokój to starotestamentowy typ stołu Pańskiego:
 1. Podczas stołu Pańskiego wierzący radują się Chrystusem jako ofiarą czyniącą pokój, żeby mieć społeczność z Bogiem i ze sobą nawzajem; radują się Chrystusem przed Bogiem Ojcem; bez oddawania czci Ojcu na spotkaniu stołu Pańskiego przedstawienie ofiary czyniącej pokój składanej Bogu nie może się całkowicie wypełnić (Kpł 7:14–21, 28–34).
 2. Powinniśmy przeprowadzać stół Pański w dwóch częściach:
 - a. Podczas pierwszej części spotkania wszelkie wznoszone przez nas chwały powinny być kierowane do Chrystusa; powinniśmy Go też błogosławić, jak również dobrze mówić o Jego osobie i dziele (Hbr 13:15; Ps 8:3; 48:2; 50:23; 116:17; Obj 5:13).
 - b. Podczas drugiej części spotkania powinniśmy kierować swoje chwały do Boga Ojca; najlepiej jest zostawić jedną trzecią bądź dwie piąte czasu na czczenie Ojca (Mt 26:26–30; Hbr 2:12).
 3. Chrystus jest rzeczywistością ofiary czyniącej pokój, którą się radujemy podczas stołu Pańskiego, żebyśmy dziękowali Ojcu (Kpł 7:12–15) oraz Mu ślubowali (w. 16–18):

- a. Z jednej strony, możemy poświęcić się Panu, dziękując i się modląc: „Panie, kocham Cię, poświęcam się więc Tobie”; to jest dobre, ale powiedziane zbyt ogólnie i bez emocji.
 - b. Z drugiej strony, możemy ofiarować się Bogu, składając mu dobrowolny ślub i się modląc: „Panie, przychodzę tu, by złożyć Ci ślub; powierzam Ci siebie i Ciebie poślubiam; zawsze chcę żyć wyłącznie dla Ciebie bez względu na to, co się dzieje i jak się czuję”; wszyscy musimy być poślubieni Chrystusowi ze względu na Jego odzyskiwanie; ofiara złożona za ślub jest czymś z woli i jest silniejsza oraz głębsza.
4. Radość z ofiary czyniącej pokój pochodzi z ofiary całopalnej, ofiary pokarmu, ofiary za grzech i ofiary za występki.
 5. Radowanie się przez nas Chrystusem jako tymi czterema ofiarami prowadzi do radowania się przez nas Chrystusem jako ofiarą czyniącą pokój, dzięki czemu mamy społeczność z Bogiem i współwierzącymi.

II. Ofiara czyniąca pokój może pochodzić z różnych zwierząt stadnych, z samca bądź samicy (3:1):

- A. Różne rodzaje ofiary czyniącej pokój oznaczają, że radowanie się Chrystusem przez tych, którzy składają ofiary, się różni.
- B. W wersecie 1 samiec oznacza, że składający ofiarę raduje się Chrystusem mocniej, podczas gdy samica oznacza, że raduje się on Chrystusem słabiej (por. 1 P 3:7).

III. Chrystus jako ofiara czyniąca pokój jest bez skazy, grzechów i występków (Kpł 3:1; Hbr 9:14; 1 P 1:19; 2 Kor 5:21; Hbr 4:15).

IV. Pokropienie ołtarza krwią ofiary czyniącej pokój i pokropienie nią ołtarza wokół (Kpł 3:2, 8, 13) oznacza, że krew daje temu, kto składa ofiarę, pokój w sumieniu i pewność, że jego grzechy zostały zmyte (Hbr 9:14b).

V. Chrystus, który jest ofiarą czyniącą pokój, służy temu, by pięć stron – Bóg, usługujący kapłani, wszyscy kapłani (ciało kapłańskie), składający ofiary i zgromadzenie oczyszczonych ludzi – miało społeczność i się radowało:

- A. Tłuszcz i wewnętrzne części ofiary stanowiły Bożą porcję (Kpł 3:3–5):

1. Tłuszcz oznacza wewnętrzne bogactwa Chrystusa, obfitość życia służącą zaspokojeniu Boga zgodnie z Jego chwałą, a wewnętrzne części – czułość, małość i drogocенność tego, czym Chrystus jest w swej wewnętrznej istocie względem Boga (por. Flp 1:8; J 7:3–18), służące zaspokojeniu Go; jedynie On może je zrozumieć i docenić (Mt 11:27a).
 2. Spalanie tłuszczu i wewnętrznych części ofiary czyniącej pokój, będącej ofiarą ogniową składaną Jahwe (Kpł 3:3–5, 9–11, 14–16), oznacza, że Bóg pierwszy powinien się radować pierwszą, najlepszą częścią ofiary czyniącej pokój.
- B. Cztery rodzaje ciasta z prawym udem – ofiara podnoszenia – były porcją usługującego kapłana (7:14, 32–34).
- C. Mostek klatki piersiowej jako ofiara kołysania był przeznaczony dla wszystkich kapłanów (w. 30–31, 34).
- D. Mięso ofiary było porcją tego, kto składał ofiarę (w. 15–18).
- E. Pozostałe mięso z bydła – pod warunkiem, że było czyste – było przeznaczone dla całego zgromadzenia (w. 19–21):
1. Radowanie się Chrystusem jako naszym pokojem powinno być strzeżone przed wszelką nieczystością, a Chrystusa będącego ofiarą czyniącą pokój powinni jeść ludzie czysti (w. 19; 1 Kor 11:28).
 2. Nieczystych, którzy spożywają Chrystusa jako pokój podczas stołu Pańskiego, powinno się odstawić od społeczności radowania się Chrystusem (Kpł 7:20–21; 1 Kor 10:16–17).
 3. Taką grzeszną osobę powinno się oddalić od społeczności przy stole Pańskim (por. 5:13b).
 4. Również brud śmierci niszczy znaczenie Bożego radowania się Chrystusem; Bóg nienawidzi śmierci i nie chce patrzeć na nic, co się z nią wiąże (Kpł 7:24).
- F. My, którzy obieramy Chrystusa za ofiarę czyniącą pokój, powinniśmy składać Bogu znakomitą część Chrystusa (tłuszcz) w celu zaspokojenia Boga, czułą część Chrystusa w Jego zmarłych wstaniu (pierś w postaci ofiary kołysania) i silną część Chrystusa w Jego wniebowstąpieniu (prawe udo w postaci ofiary podnoszenia), żeby słudzy nimi się radowali (w. 29–34; Wj 29:26–28); w radowaniu się przez nas Chrystusem jako ofiarą czyniącą pokój, Bóg przydzielił nam, nowotestamentowym kapłanom (1 P 2:5, 9; Obj 1:5–6; 5:10), czułą zdolność

i wzmacniającą moc Chrystusa — nasz wieczny dział, którym się radujemy, służąc Bogu.

G. W Nowym Testamencie nie ma kleru ani laikatu (zob. Obj 2:6 i przyp. 1); wszyscy więc wierzący w Chrystusa powinni być usługującymi kapłanami, ciałem kapłańskim, tymi, którzy składają ofiary, i zgromadzeniem.

VI. To, że nie spożywano tłuszczu, oznacza, iż najlepsza część Chrystusa służyła zaspokojeniu Boga; to, że nie spożywano krwi, oznacza, iż Jego krew przelana na odkupienie nas w pełni zaspokaja Bożą sprawiedliwość, świętość i chwałę (Kpł 3:17; por. Rdz 3:24; Hbr 10:19–20; Obj 22:14):

A. We wszechświecie więc krew Jezusa jest jadalna i jedzą ją tylko wierzący (J 6:53–56 i przyp. 2 do w. 54).

B. Spożywanie innej krwi doprowadzi do tego, że krew Chrystusa stanie się pospolita (Hbr 10:29 i przyp. 3).

C. Krew Chrystusa zaspokaja sprawiedliwe Boże wymagania, pozwala utrzymać świętą Bożą pozycję i zachowuje Bożą chwałę, Jego wyrażoną godność.

VII. Baranek oznacza, że składający ofiarę raduje się Chrystusem, tym, że jest On doskonały i piękny (Kpł 3:7), a kozioł (w. 12) — że składający ofiarę raduje się Chrystusem, nie tyle jednak tym, że jest On doskonały i piękny, ale że został uczyniony grzechem w naszym imieniu (2 Kor 5:21).

VIII. Ofiara pokarmu jest swoistą ofiarą całopalną (Kpł 3:9–11; 1:9, 13, 17), pokarmem dla Boga, którym to pokarmem On się zadawała i raduje.

IX. Ofiara czyniąca pokój ma za podstawę zaspokojenie, jakie Bóg znajduje w ofierze całopalnej (6:12); zgodnie z kolejnością wymieniania ofiar w Księdze Kapłańskiej 1:1 — 6:7 jest owocem radowania się, jakie Bóg i człowiek mają w ofierze pokarmu; jeśli praktycznie i codziennie mamy się radować Chrystusem jako pokojem, musimy wpierw obrać Go za ofiarę całopalną, służącą zaspokojeniu Boga, a następnie karmić się Chrystusem jako ofiarą pokarmu, radując się Nim jako naszym pokarmem.

X. Kolejność wymieniania pięciu ofiar w Księdze Kapłańskiej 1:1 — 6:7 jest zgodna z naszym praktycznym doświadczeniem, podczas gdy kolejność przedstawiona w wersetych 6:8 — 7:18 — z ogólnym obrazem Bożej ekonomii:

- A. Zgodnie z kolejnością wymieniania ofiar w Księdze Kapłańskiej 6:8 – 7:38 ofiara czyniąca pokój ma za podstawę również ofiarę za grzech i ofiarę za występki; gdy problem związany z naszym grzechem i występkami zostaje rozwiązany przez Chrystusa jako ofiarę za grzech i ofiarę za występki i gdy Bóg i my zaspokoimy się Chrystusem, ofiarą całopalną i ofiarą pokarmu, możemy ofiarować Bogu Chrystusa jako ofiarę czyniącą pokój, co służy wzajemnemu radowaniu się w pokoju.
- B. W swym sercu zgodnie ze swym pragnieniem Bóg chce, by Chrystus był dla nas czterema rodzajami ofiar – ofiarą całopalną, ofiarą pokarmu, ofiarą za grzech i ofiarą za występki – żebyśmy we wszelki sposób radowali się Chrystusem jako pokojem z Bogiem; to, że Chrystus jest tymi czterema ofiarami, znajduje zwieńczenie w formie pokoju między Bogiem a Jego ludem, pokojem tym zaś jest po prostu sam Chrystus (Ef 2:14).
- C. Na koniec radowanie się Chrystusem, który jest wszystkimi ofiarami, owocujące ofiarą czyniącą pokój, znajdzie zwieńczenie w Nowej Jerozolimie – ostatecznej ofierze czyniącej pokój (*Jerozolima* znaczy „fundament pokoju”) – w której będziemy się radowali Trójjedynym Bogiem jako pokojem (Flp 4:7, 9) na wieki.
- D. A zatem przepisy bądź prawa dotyczące ofiar są zapisem całości Bożej ekonomii.

PIĘĆ RODZAJÓW PRZEBACZENIA

I. Wieczne przebaczenie – wiąże się z życiem:

- A. Przebaczenie, które następuje wraz z naszym zbawieniem, jest wiecznym zbawieniem.
- B. Z chwilą gdy Bóg przebacza nam grzechy, przebacza je na wieki; otrzymujemy wieczne życie na wieki i na wieki zostajemy usprawiedliwieni (Łk 24:47; Rz 4:7-8; Ps 103:12).
- C. W chwili, w której uwierzymy w Pana Jezusa, zostają nam przebaczone wszystkie grzechy; Pan usuwa je i nie ma już po nich żadnego śladu przed Bogiem (Hbr 8:12; Dz 10:43).

II. Przebaczenie w pośrednictwie – wiąże się z kościołem:

- A. Pan, posyłając Ducha Świętego do swojego kościoła, przykazał mu, aby był Jego przedstawicielem na ziemi; przebaczenie jest teraz udzielane za pośrednictwem kościoła (J 20:22-23).
- B. Przebaczenie w pośrednictwie to głoszenie Bożego przebaczenia poprzez człowieka; jeśli ktoś świeżo zbawiony nie zna znaczenia przebaczenia, dobrze będzie, gdy przedstawiciel kościoła mu powie: „Przyjąłeś dziś Pana. Możesz Mu podziękować, ponieważ wybaczył ci grzechy!”.

III. Przebaczenie przywracające społeczność – wiąże się ze społecznością:

- A. Gdy grzeszymy w codziennym życiu, sumienie nas potępia, a społeczność z Bogiem ulega przerwaniu (Dz 24:16; 1 Tm 1:5; 2 Tm 1:3, 9).
- B. Ojcowsko-synowska więź, jaką mamy z Bogiem w życiu, nigdy nie może się zmienić, ale grzech może zniszczyć naszą społeczność z Bogiem; musimy wyznawać Bogu grzechy i urazy, zanim uzyskamy przebaczenie w społeczności (1 J 1:7, 9; 2:1-2).
- C. Jeśli uraziliśmy braci, musimy również im to wyznać (Mt 5:23-24).
- D. Musimy trwać w stałej społeczności z Bogiem; gdy przychodzimy do Boga, musimy szczerze przyznać się do popełnienia grzesznych czynów i poprosić Go o przebaczenie; jeśli tak zrobimy, społeczność z Bogiem zostanie przywrócona, a nasze serce napełni się radością zbawienia (Ps 51:14; Prz 15:13a; 17:22a; 15:15b).

E. Sekret życia chrześcijańskiego polega na utrzymywaniu stałej społeczności z Bogiem; jeśli zawadzimy, musimy prosić Boga o przebaczenie, a także odzyskać miłą społeczność, jaką mieliśmy z Bogiem (1 J 1:9).

IV. Przebaczenie w Bożym zarządzaniu – wiąże się z karceniem:

A. Takie przebaczenie obejmuje Boży porządek, Jego opatrność, karcenie i rękę; Boże zarządzanie to sposób, w jaki On czyni różne rzeczy; to Jego kierownictwo.

B. Boże przebaczenie w zarządzaniu wiąże się ze sposobem, w jaki Bóg zarządza, panuje i postępuje z nami (Ga 6:7).

C. Gdy grzeszymy przeciwko Bogu, On nam przebaczy, gdy wyznamy Mu grzechy; społeczność z Nim zostanie przywrócona, ale On może zmienić sposób postępowania względem nas.

D. Dawid wyznał swoje grzechy i uznał swoją winę, żeby uzyskać przebaczenie od Boga (2 Sm 12:13; Ps 51), ale Bóg sprawił, że umarł syn zrodzony z żony Uriasza i miecz nie odstąpił od domu Dawida (2 Sm 12:7-15).

E. Gdy Bóg nas karci w odniesieniu do swego zarządzania, to jedynie możemy się uczyć uniażać pod Jego potężną ręką (1 P 5:5-7); im więcej odrzucamy rękę Bożego zarządzania, tym więcej napotkamy problemów.

F. Kiedy Mojżesz uderzył w skałę w Meriba (Lb 20:10-12, 24; 27:14), znalazł się pod zarządzającą ręką Boga:

1. Ponieważ Mojżesz był zagniewany, podczas gdy Bóg taki nie był, nie przedstawił właściwie Boga w Jego świętej naturze; ponieważ uderzył dwukrotnie skałę, nie zachował słowa Bożego w Jego ekonomii; ubliżył więc zarówno świętej naturze Boga, jak i Jego boskiej ekonomii.

2. Z tego powodu, chociaż Mojżesz miał bliski kontakt z Bogiem i uważany był za towarzysza Boga (Wj 33:11), jednak utracił prawo do wejścia do dobrej ziemi.

3. Cokolwiek mówimy i czynimy, co dotyczy Bożego ludu, nasza postawa musi być zgodna ze świętą Bożą naturą, a nasze działania – zgodne Jego boską ekonomią; w taki sposób Go uświęcamy.

G. Musimy się uczyć okazywać innym wspaniałomyślność i zawsze uczyć się przebaczać; jeśli z łatwością krytykujemy

innych, potępiamy ich, psio czymy na ich postępowanie, zapamiętujemy innym ich złe traktowanie nas, doprowadzi to nas do zarządzającej Bożej ręki; jeśli jesteśmy srodzy dla innych, Bóg będzie również srogi dla nas (Mt 6:15; 18:23-35):

1. Musimy się uczyć bać Boga, czcić Go, poważać, szanować i czuć przed Nim respekt (Ps 2:11-12; 86:11; 2 Kor 5:10-11; Iz 11:2).
2. Gdy inni znajdują się w kłopotach, wtedy mamy im pomóc, a nie ich krytykować (por. Rdz 14:14-16).
3. Wielu braci straszliwie upadło w obecnych czasach tylko z jednego powodu – zbyt ostro krytykowali w przeszłości innych. Niejedna z ich obecnych słabości to słabość, którą krytykowali w przeszłości.
4. Jeśli chcemy uniknąć rządzącej ręki Boga, musimy być wspaniałomyślni dla innych; obyśmy nauczyli się kochać i znosić siebie nawzajem (Ef 4:32).

V. Przebaczenie w królestwie – wiąże się z kierownictwem:

- A. Jeśli obchodzimy się z ludźmi zbyt szorstko bądź w duchu nie przebaczymy w tym wieku, będziemy karceni w wieku królestwa (Łk 6:38; Mt 18:33-35).
- B. Jeśli traktujemy innych surowo i bezlitośnie ich krytykujemy, tak samo Bóg postąpi z nami w przyszłości (7:1-2).
- C. Oby Pan obdarzył nas łaską, żebyśmy byli tymi, którzy okazują innym miłosierdzie i nie postępują wobec nich powodowani podłością, surowością bądź srogością, żeby w owym dniu Bóg okazał nam miłosierdzie (5:7; por. 2 Tm 1:16, 18).

PYTANIA DO POSELSTW:

7.

1. Gdy Chrystus umierał za nas jako nasz Zastępca, Bóg uznawał Go nie tylko za Tego, który poniósł grzech, lecz za sam grzech. Wyjaśnij to twierdzenie.
2. „Bóg, posyłając swego własnego Syna w podobieństwie ciała grzechu i w związku z grzechem, potępił grzech w upadłym ciele” (Rz 8:3b). Wyjaśnij, jak się to wypełniło w wyniku ukrzyżowania Chrystusa.
3. Dlaczego Syn Człowieka musiał zostać wzniesiony, tak jak „Mojżesz wznosił węża na pustyni” (J 3:14)?
4. „Na to Syn Boga został ujawniony, aby zniszczyć dzieła diabła” (1 J 3:8b). Na podstawie tego wersetu wygłoś poselstwo ewangelizacyjne.
5. W jaki sposób Pan Jezus zniszczył diabła?
6. Co to znaczy przeciwstawić się diabłu i pokonać go słowem naszego świadectwa?

8.

1. Jakie głębsze znaczenie ma przyjmowanie Chrystusa jako ofiarę za występki?
2. Jakie cztery szczególne rzeczy wymagają ofiary za występki?
3. Dlaczego popełniamy grzechy?
4. Jak możemy okazać się sprawiedliwi w odniesieniu do materialnych rzeczy?
5. Jakie głębsze znaczenie ma to, że Dawid zrodził Salomona?
6. Wymień pięć rodzajów przebaczenia.

9.

Ćwiczenie: Im głębiej doceniamy Chrystusa, rzeczywistość ofiary za występki, tym większego potrzebujemy zrozumienia Jego śmierci na krzyżu ZA NASZE GRZECHY. Dlatego przestudujcie i zapamiętajcie każdy główny punkt tego poselstwa:

- I. Chrystus zabrał grzech świata.
- II. Chrystus umarł za nasze grzechy.
- III. Chrystus raz cierpiał za grzechy z powodu nas.
- IV. Chrystus poniósł nasze grzechy w swoim ciele.
- V. Chrystus jest przejednaniem za nasze grzechy.
- VI. Chrystus dał siebie za nasze grzechy.
- VII. Chrystus wylał swoją krew dla odpuszczenia grzechów.
- VIII. Chrystus dokonał oczyszczenia z grzechów.

10.

1. Co jest owocem radowania się Chrystusem jako ofiarą całopalną, ofiarą pokarmu, ofiarą za grzech i ofiarą za występki?
2. W jaki sposób Chrystus jest pokojem między Bogiem a Jego ludem, żeby oni wspólnie się radowali w społeczności?
3. Na czym polega sekret prowadzenia życia kościoła, będącego wiatalną grupą, i czym jest ostateczna ofiara czyniąca pokój?

